

ΒΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΩΣ

ISBN 978-960-518-522-0

© 2025, Ι. Κ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ – ΟΡΜΥΛΙΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

© 2025, «ΙΝΔΙΚΤΟΣ» ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Καλλιδρομίου 64, 114 73 ΑΘΗΝΑ, Τηλ.: 210.88.38.007, e-mail: indiktos@indiktos.gr

ΑΡΧΙΜ. ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ
ΣΙΜΩΝΟΠΕΤΡΙΤΟΥ

ΒΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΩΣ

ΣΧΟΛΙΑ ΣΕ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΑΔΕΛΦΩΝ

Πρόλογος:
ΑΡΧΙΜ. ΕΛΙΣΑΙΟΥ ΣΙΜΩΝΟΠΕΤΡΙΤΟΥ

Ἐπιμέλεια κειμένου – Σχολιασμός:
ΙΕΡΟΝ ΚΟΙΝΟΒΙΟΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΟΡΜΥΛΙΑΣ

ΙΝΔΙΚΤΟΣ
ΑΘΗΝΑΙ 2025

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Μὲ ἰδιαίτερη συγκίνησι προλογίζομε τὸν παρόντα τόμο *Βιώματα πνευματικῆς ζωῆς καὶ ἀσκήσεως* τοῦ αἰοιδίμου πατρὸς ἡμῶν Γέροντος Αἰμιλιανοῦ, ποῦ ἀποτελεῖ κυρίως σχολιασμὸ καὶ ἀπαντήσεις κατὰ τὰ ἔτη 1975-1985 σὲ ἐπιστολὰς καὶ ἀπορίες τῶν ἀδελφῶν μοναζουσῶν τοῦ Ἱεροῦ Κοινοβίου καὶ ἀφορᾷ θέματα τῆς καθημερινῆς ζωῆς καὶ τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνος. Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρομε τὰ θέματα τῆς παρουσίας καὶ συμπορεύσεως τῶν ἁγίων στὴν ζωὴ μας, τῆς κατακρίσεως, τῆς μυστηριακῆς κοινωνίας, τῆς ὁράσεως τοῦ Θεοῦ, τῆς νηστείας, τῆς ἀγαθῆς προαιρέσεως, τῆς σιωπῆς, τῆς ἀγάπης, τῆς κατανοήσεως, τῆς σχέσεως τοῦ ἐγγάμου καὶ μοναχικοῦ βίου, τῆς ἀσκήσεως καὶ ἀνέσεως στὴν ζωὴ μας καὶ ἄλλα.

Ὡς ἔμπειρος ὁδηγὸς ὁ Γέροντας μεταδίδει καὶ ἐμπνέει τὸ φρόνημα καὶ τὴν πολιτεία τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ τῆς μοναστικῆς παραδόσεως, καθὼς καὶ τὴν μακραίωνα ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας, ἀνανεώνοντας δημιουργικὰ τὴν παράδοσι καὶ ἐντάσσοντάς τὴν στὴν σύγχρονη ἐποχὴ.

Ὁ λόγος τῶν Κατηχήσεων αὐτῶν ἀδιαμεσολάβητα χαρίζει στὸν ἀναγνώστη γεῦσι οὐρανίας πνοῆς, ἀνάπτει τὸν πόθο καὶ ἀναζωπυρώνει τὸν ζῆλο καὶ τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν μακαρία αὐτὴ ζωὴ τῆς ἀσκήσεως καὶ τῆς μετοχῆς στὸ ἀνέσπερο φῶς τοῦ Χριστοῦ.

Μὲ τρόπο ἀπλό, βιωματικὸ καὶ παραστατικὸ τονίζει ὁ Γέροντας ὅτι ἡ σωτηρία καὶ ἡ θέωσις τοῦ μοναχοῦ καὶ τοῦ πιστοῦ δὲν εἶναι ἓνα «ἀπόρθητο φρούριο», ἀλλὰ μία θεία κλῆσις σύμφωνα μὲ τὸ «ἔσεσθε τέλειοι, ὥσπερ ὁ πατὴρ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστι»¹. Πολὺ ἀπλὰ ὁ ἄνθρωπος, ἀφοῦ πλάσθηκε «κατ' εἰκόνα καὶ

1. *Ματθ.* 5, 48.

καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ»², εἶναι ἱκανὸς νὰ γίνη ὅμοιος μὲ τὸν Θεόν, νὰ γίνη κατὰ χάριν Θεός.

Εἶναι κατάδηλο ὅτι οἱ ἀπαντήσεις τοῦ Γέροντος στὰ ἐρωτήματα τῶν μοναζουσῶν ἀναβλύζουν ἀπὸ προσωπικά του βιώματα καὶ ἀποτελοῦν ἔμπρακτῃ ἀπόδειξι ἀγάπης πρὸς τὰ πνευματικά του τέκνα. Μικρὸς ἀκόμη, πρὶν πάει στὸ σχολεῖο, ἄκουγε τὴν γιαγιά του νὰ τοῦ λέγῃ: «Ἀλέξανδρε, ὅσο θὰ σιωπᾷς, τόσο θὰ φωνάζῃ μέσα σου ὁ Θεός». Καὶ ὁ μικρὸς Ἀλέξανδρος ὑπάκουε, γιὰ νὰ ἀφουγκράζεται μέσα του τὴν φωνὴ τοῦ Θεοῦ. Παράλληλα στὴν ἡλικία αὐτὴ εἶχε τὸ σπάνιο χάρισμα νὰ μελετᾷ καὶ νὰ κατανοῇ τὰ ἔργα τῶν Πατέρων.

Μεγαλώνοντας αὐξανε τὴν μελέτη καὶ τὴν προσευχή, ἰδιαίτερα τὴν νύχτα. Ὅταν πλέον ἔγινε μοναχός, ἡ νύχτα ἦταν γι' αὐτὸν ἡ ὥρα τῶν μυστικῶν συναντήσεών του μὲ τὸν Θεόν. Τὴν νύχτα ἔδᾳπανᾶτο μαρτυρικῶς, γιὰ νὰ ἀπλώνῃ τὶς πνευματικὲς του ρίζες, νὰ πιάνεται ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ νὰ ἀνέρχεται ἀπὸ δυνάμει εἰς δύναμιν, συνδιαιτῶμενος μετὰ τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν ἁγίων.

Ἔτσι, ὁ Κύριος βαθμηδὸν καὶ θεοδίδακτα τοῦ ἀνέθεσε τὴν διακονίαν τῆς καθοδηγήσεως ψυχῶν καὶ τὸν προίκισε μὲ τὸ χάρισμα τοῦ λόγου, ὥστε νὰ μεταλαμπαδεύῃ μὲ ὑπομονή, ἀβίαστα καὶ ἐπαγωγικά στὰ πνευματικά του τέκνα τὸ «πρᾶξι γὰρ ἐπίβασις θεωρίας»³, ὅτι δηλαδὴ μὲ τὴν πρᾶξι μεταβαίνομε στὴν θεωρίαν καὶ τὴν θέωσι, καὶ παράλληλα νὰ διασαφηνίζῃ τὴν ὀρθὴ λειτουργίαν τοῦ νοῦ καὶ τῶν λογισμῶν, αἶροντας τὰ ἐμπόδια καὶ τοὺς περισπασμοὺς στὴν πορεία τους πρὸς τὴν θέωσι.

Ὁ Γέροντας ἀναλύει μὲ σαφήνεια, πειστικότητα καὶ ἀκρίβεια

2. Γέν. 1, 26.

3. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ, Λόγος 20, Περὶ δόγματος καὶ καταστάσεως ἐπισκόπων, PG 35 1080B.

μὲ ποιὸν τρόπο καὶ ποιῆς προϋποθέσεις ἢ ἄσκησις γίνεται πηγὴ πνευματικῆς εὐφροσύνης καὶ προσελκύσεως τῆς χάριτος καὶ τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ, γίνεται ἐπάνοδος στὸ πρωτόκτιστο κάλλος. Ἡ δικὴ του ἄσκησις ἦταν ἐπαλήθευσις τῶν λεγομένων του. Ἡ παρουσία του ἦταν ἀθόρυβη παρουσία τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία ἀντανακλοῦσε εἰρήνην, χάρι καὶ φωτισμὸ σὲ ὅσους τὸν πλησίαζαν μὲ πίστι καὶ δίψα πνευματικῇ.

Ἐπασχε ὁ Γέροντας τὰ θεῖα καὶ ἀναλωνόταν ὑπὲρ τῶν τέκνων του καὶ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς. Καὶ αὐτὸ ἀπεδείχθη κατὰ τὴν μακρὰ περίοδο τῆς μαρτυρικῆς του πορείας, ἡ ὁποία ἀπαιτοῦσε ταπεινώσι, ὑπομονὴ καὶ ἄκρα ὑπακοή στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἐμεῖς υἱικά τὴν δοκιμασίαν του τὴν ἐρμηνεύαμε ὡς ἀπάντησι τοῦ Θεοῦ στὸν πόθο του γιὰ τὸ μαρτύριο, ποὺ πάντα τὸν ἔθελγε, ἀφοῦ πρῶτος καὶ ἀγαπητὸς μάρτυς ὑπῆρξε ὁ ἴδιος ὁ Κύριος.

Στὸ εὐλόγο ἐρώτημα, ἂν ἡ ἀνὰ τοὺς αἰῶνες ἀσκητικὴ ἐμπειρία καὶ πορεία πρὸς τὸ «ἔσεσθε τέλειοι, ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστιν»⁴ μποροῦν νὰ βροῦν ἐφαρμογὴ σὲ ἓνα μοναστήρι τῆς ἐποχῆς μας, ὁ Γέροντας βάσει τῆς ὅλης διδασκαλίας καὶ τῆς πείρας του ἀπαντᾷ μὲ ἀφοπλιστικὴ ἀπλότητα: Naί, εἶναι ἐφικτὸ καὶ ἐπιβάλλεται ἡ κάθε ἀδελφότητα νὰ γίνῃ φυτώριο ἀγίων κατὰ τὸν λόγον τοῦ Προφήτου «πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα»⁵. Κατὰ τὸν Γέροντα ἡ πνευματικὴ ἀτεκνία ἀκυρώνει τὸν σκοπὸ τῆς μοναχικῆς κουρᾶς καὶ προμηνύει πνευματικὸ θάνατο.

Προβάλλοντας ὁ Γέροντας Αἰμιλιανὸς τὸ κοινοβιακὸ συγχρόνως δὲ καὶ ἐρημιτικὸ ἀσκητικὸ πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας μας, προσκαλεῖ στὸν στίβο τῆς ἀσκητικῆς βιοτῆς τοὺς μοναχοὺς, ἀλλὰ ἐξ ἴσου καὶ

4. *Ματθ.* 5, 48.

5. *Ἠσ.* 54, 1· *Γαλ.* 4, 27.

τούς ἐν τῷ κόσμῳ ἀδελφούς. Στὸ ἐρώτημα ἂν ὅλα ἔχουν ἐπηρεασθῇ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, δίνει τὴν ἀκόλουθη ἐλπιδοφόρα ἀπάντησι:

«Ὅλα, παιδί μου, ἔχουν πάθει διαστροφή, ἀκόμη καὶ ἡ πρόθεσις. Ἀλλὰ ἡ πρόθεσις εἶναι ἐκ τῶν βαθυτέρων στοιχείων τοῦ ἀνθρώπου. Ἀμαρτάνεις, ἔχεις ὅμως τὴν πρόθεσι νὰ σηκωθῇς. Αὐτὸ εἶναι δικό σου. Ἡ ἁμαρτία δὲν μᾶς ἔχει ἀφαιρέσει τίς δυνάμεις. Ἔχομε ἀκόμη δυνάμεις, γιὰ νὰ σωθοῦμε».

Αὐτὴ ἡ ἀλήθεια ἀποτελεῖ τὴν μεγάλη μας ἐλπίδα!

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σίμωνος Πέτρας
Ἀρχιμ. Ἐλισαῖος

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

<i>ΒΕΠΕΣ</i>	<i>Βιβλιοθήκη Ἑλλήνων Πατέρων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων</i> , ἐκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθῆναι 1955 κ.έ.
<i>ΕΠΕ</i>	<i>Ἑλληνες Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας</i> , Πατερικαὶ ἐκδόσεις «Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς», Θεσσαλονίκη, 1972 κ.έ.
<i>Μέγας Συναξαριστής</i>	<i>Ὁ Μέγας Συναξαριστής τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας</i> , ἐκδ. Ματθαίου Λαγγῆ, τ. 1-14, Ἀθῆναι 1999 ⁶ .
<i>Νέος Συναξαριστής</i>	<i>Νέος Συναξαριστής τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας</i> , ὑπὸ Μακαρίου Σιμωνοπετρίτου, ἐκδ. Ἰνδικτος, τ. 1-12, Ἀθῆναι 2011 ² κ.έ.
<i>PG</i>	<i>Patrologiae cursus completus, Series Graeca</i> , ἔκδ. J.-P. Migne, Paris 1857 κ.έ.
<i>PL</i>	<i>Patrologiae cursus completus, Series Latina</i> , ἔκδ. J.-P. Migne, Paris 1844 κ.έ.
<i>SC</i>	<i>Sources Chrétiennes</i> , Paris 1942 κ.έ.

ΒΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΩΣ

ΣΧΟΛΙΑ ΣΕ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΑΔΕΛΦΩΝ

1

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΒΑΣΕΙΣ

1. ΤΑ ΟΡΟΣΗΜΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΑΣ

Γέροντα, ήμασταν ένορίτες στὸν ναὸ τοῦ Ἀγίου Ἐλευθερίου. Σὲ αὐτὸν τὸν ἅγιο ἔρχονται πολλὲς γυναῖκες ποὺ κυφοροῦν, ἀνάβουν κερὶ καὶ παρακαλοῦν τὸν ἅγιο νὰ τὶς ἐλευθερώσῃ εὐκολα. Ἡ μητέρα μου ἔνοιωθε πὼς ἦταν ἡ ἡμέρα της καὶ ἦρθε στὸν ναὸ τοῦ Ἀγίου Ἐλευθερίου νὰ κοινωνήσῃ καὶ νὰ παρακαλέσῃ τὸν ἅγιο νὰ ἐλευθερωθῇ εὐκολα. Κοινωνήσε, ἐπέστρεψε στὸ σπίτι καὶ μὲ ἔφερε στὸν κόσμον γρήγορα καὶ εὐκολα. Ἔτσι, αὐτὸς ὁ ἅγιος μῆκε στὴν ζωὴ μου ἀπὸ τὴν βρεφικὴ ἡλικία μου καὶ στάθηκε ὁρόσημο, γιατί, ἀφ' ὅτου ἀλλάξαμε γειτονιά, ἂν καὶ ήμασταν μικρὰ παιδιὰ, ἐγὼ συνέχιζα νὰ πηγαίνω στὸν ναὸ του. Ἐκεῖ γνώρισα τὸν Πνευματικὸ μου καὶ τὸ μοναστήρι. Ὁ Θεὸς μὲ τίμησε καὶ συνεχίζει νὰ μὲ τιμᾷ, γι' αὐτὸ θέλω μόνο νὰ δοξολογῶ τὸ ὄνομά του καὶ νὰ τὸν εὐγνωμονῶ. Ἀπόψε δὲν θέλω νὰ κοιμηθῶ. Θέλω νὰ προσευχηθῶ καὶ νὰ ψάλω μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά μου.

Καὶ μιὰ ἄλλη ἀδελφὴ γράφει:

Νοιώθω νὰ πλημμυρίζῃ ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ εὐγνωμοσύνη καὶ θέλω νὰ δοξάξω συνεχῶς τὸν Θεόν, διότι δὲν εἶμαι πιὰ ἔξω στὸν κόσμον, ἀλλὰ ἦρθα στὸ μοναστήρι. Ἀναρωτιέμαι πὼς ἔγινε αὐτό, πὼς μὲ δέχθηκαν οἱ ἀδελφὲς στὴν οἰκογένειά τους. Τοὺς χρεωστῶ τὰ πάντα. Δὲν βρίσκω λόγια νὰ εὐχαριστήσω τὸν Θεόν, τὴν Γερόντισσα καὶ Σᾶς, Γέροντα. Εἶμαι ἕνας ἀπίστευτα τυχερὸς ἄνθρωπος.

Ὅντως, ὅποιος βρίσκει τὸ μοναστήρι εἶναι ἀπίστευτα τυχερὸς ἄνθρωπος. Πόσα δισεκατομμύρια ἀνθρώπων οὔτε κἂν σκέπτονται τὸ μοναστήρι! Ἡ πηγαίνουν σὲ ἓνα μοναστήρι, χαίρονται, ἀναπαύονται, λέγουν ὅτι ἐδῶ ξεκουράζεσαι, ἐδῶ ἀλλάζεις ζωή, ἀλλάζεις τὸν ὀρίζοντά σου, ἀλλὰ δὲν μποροῦν νὰ μείνουν. Μένουν δύο, τρεῖς ἡμέρες καὶ μετὰ φεύγουν. Κάτι γεμίζει μὲ ἀγωνία τὴν ψυχὴ τους καὶ θέλουν νὰ φύγουν. Πολλὲς θέλουν νὰ γίνουν μοναχές, καταλαβαίνουν πὼς αὐτὴ ἡ ζωὴ εἶναι ἡ καλύτερη, ἀλλὰ τὸ πρόβλημά τους δὲν τοὺς ἀφήνει. Ἐσεῖς δὲν εἶχατε τέτοιο πρόβλημα, οὔτε ὅσες γίνατε οὔτε ὅσες θὰ γίνετε. Ἄνετα τρέχει ἡ ζωὴ σας. Δὲν προσπαθήσατε νὰ γίνετε μοναχές. Ἦταν εὐκολο νὰ γίνετε, διότι σᾶς ἔδωσε τὶς δυνατότητες ὁ ἴδιος ὁ Θεός.

Καὶ προχωράει:

Τὸ βράδυ, ἀφοῦ κάνω τὶς μετάνοιες καὶ διαβάσω τὰ βιβλία μου, σβήνω τὸ φῶς, παίρνω τὸ κομποσχοῖνι μου καὶ τότε, Γέροντα, ὅλα σταματοῦν. Ἀπλώνεται στὴν ψυχὴ μου μεγάλη ἡρεμία καὶ πληρότητα. Παύω νὰ ἀκούω τὸ τικ τὰκ τοῦ ρολογιοῦ, καὶ ἀκούω μόνον τὸ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με». Αὐτὸ γεμίζει τὸν ἀέρα. Ἐγὼ εἶμαι ἓνας ἀπλοϊκὸς καὶ φτωχὸς ἄνθρωπος, Σεῖς τὸ γνωρίζετε, ὅμως τὸ νὰ ἀκούω τὸ «Κύριε Ἰησοῦ» μὲ ἀναπαύει πολὺ καὶ μὲ γεμίζει μὲ χαρὰ καὶ γαλήνη. Δὲν βλέπω τὸν Θεόν, εἶμαι πολὺ μικρὴ. Ἀντιλαμβάνομαι ὅμως τὴν παρουσία του καὶ τὶς ἀπροσμέτρητες εὐεργεσίες του, ποὺ μοῦ χάρισε, ἐνῶ δὲν ἄξιζα οὔτε στὴν πόρτα τοῦ μοναστηριοῦ νὰ βρίσκωμαι, ὅχι μέσα στοὺς κόλπους του, στὴν θερμὴ του ἀγάπη, στὰ Ἄγια τῶν Ἀγίων.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ μοναστήρι ἀνοίξε τὴν ἀγκαλιά του καὶ οἱ ἀδελφὲς τὴν δέχθησαν ἀνάμεσά τους. Τὸ κάθε μοναστήρι εἶναι

μιά οικογένεια, και οί μοναχοί εἶναι ἀδελφία. Ἔχουν τὰ προβλήματα τους, τὶς ἀρρώστιες τους, τὶς χαρὲς τους, τὶς δυσκολίες τους, τὴν οικογενειακὴ τους ἄδουτη –στὰ ἄδουτα– συντροφιά, θέλουν νὰ εἶναι μόνες τους, ὅπως κάθε οἰκογένεια.

Ὅταν ἕνα σπῖτι δέχεται κάποιον ἐπισκέπτη, ἀλλάζουν τὰ πάντα. Τὰ παιδιὰ δὲν μποροῦν νὰ διαβάσουν, οἱ γονεῖς δὲν μποροῦν νὰ ἐτοιμάσουν τὶς δουλειές τους, ὁ ἄνδρας θέλει νὰ πάη κάπου, δὲν μπορεῖ. Ἔτσι εἶναι καὶ ἡ μοναστηριακὴ οἰκογένεια. Ὅταν ἔρχονται ἄνθρωποι, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ δόκιμοι, γιὰ νὰ γίνουν μοναχοί, οἱ ἴδιες δυσκολίες δημιουργοῦνται. Γι' αὐτό, ἡ καθεμιὰ πού προστίθεται στὸ μοναστήρι, πρέπει νὰ νοιώθῃ μία αἰώνια εὐγνωμοσύνη στὶς προγενέστερες, πού τὴν δέχθηκαν στὴν ἀγκαλιά τους καὶ τὴν ἔβαλαν ἀνάμεσά τους· ἰδιαίτερα οἱ νεώτερες πρὸς τὶς παλαιότερες, πού ἐτοίμασαν ὅλη αὐτὴ τὴν μοναστηριακὴ ἐγκατάστασι. Πόσους κόπους καταβάλατε οἱ πρῶτες, γιὰ νὰ ἐτοιμασθῇ τὸ μοναστήρι, τί τραβήξατε στὴν ἀρχή! Ὅταν ἤλθατε, μένατε ἐπτά, ὀκτώ, δέκα μαζί σὲ ἕναν ἀχυρῶνα, μὲ τὶς βαλίτσες γιὰ διαχωριστικούς τοίχους, διότι δὲν ὑπῆρχαν τοῖχοι, οὔτε εἶχαν γίνῃ ἀκόμη οἱ τοῖχοι μὲ νοβοπάν.

Ἀλλὰ καὶ πόσα χρόνια χρειάσθηκαν νὰ περάσουν, γιὰ νὰ ἀρχίσετε τὸ μοναστήρι! Ἀπὸ μικρὰ παιδάκια ἐτοιμάζατε αὐτὸ τὸ μοναστήρι, τόσο ἐσεῖς ὅσο καὶ οἱ μοναχοί μας τὴν Σιμωνόπετρα. Ἀπὸ τὴν πρώτη γυμνασίου, ἀπὸ τὴν δευτέρα γυμνασίου, πολλοὶ καὶ πολλὲς ἀπὸ τὸ δημοτικὸ σχολεῖο εἶχατε ἀποφασίσει νὰ γίνετε μοναχοὶ καὶ μοναχὲς καὶ δὲν ἀλλάξατε ποτὲ προοπτική, ἢ κάθε σας σκέψις ἦταν μία προετοιμασία γιὰ τὸ μοναστήρι. Κτίζατε δηλαδὴ ἀπὸ τότε. Ἀπὸ τότε μπαίνατε στὰ σπλάγχνα τῆς μοναστηριακῆς ἀδελφότητος, τὴν ὁποία δημιουργήσατε. Φτιάξατε μιὰ ἀγκαλιά καὶ μπαίνουν τώρα οἱ καινούργιες. Γι' αὐτό, ἐσεῖς οἱ νεώτερες, πού βρήκατε ἔτοιμο τὸ μοναστήρι, πρέπει νὰ σέβεσθε

τις παλαιότερες και να βγάζουν δάκρυα τὰ μάτια σας. Για σᾶς ἔχει μεγάλη σημασία ἡ ὑπακοή. Πῶς μπορεῖ, λόγου χάριν, κάποια ἀπὸ ἐσᾶς τις νεότερες νὰ πῇ σὲ μιὰ παλαιότερη «ἔτσι λὲς ἐσύ, ἀλλὰ ἐγὼ νομίζω αὐτό», τὴν ὥρα ποὺ αὐτὲς ἀπὸ τὴν πρώτη γυμνασίου ἐτοίμαζαν τὸ μοναστήρι μὲ τόσες προσευχὲς καὶ περιπέτειες, καὶ μετὰ ἀπὸ δεκαετίες ἔρχεσαι ἐσὺ νὰ ἀπολαύσης τὴν θαλπωρὴ καὶ τὴν γαλήνη αὐτοῦ τοῦ σπιτιοῦ; Πρέπει νὰ μᾶς διακατέχη ἡ αἰσθησις ὅτι ὁ Θεὸς μᾶς ἔφερε στὸ μοναστήρι, χωρὶς νὰ τὸ ἀξίζουμε.

Ἡ πρώτη ἀδελφὴ ἔγραφε ὅτι ὁ ἅγιος Ἐλευθέριος ἔγινε ὁρόσημο στὴν ζωὴ της. Πνευματικὰ ὁρόσημα τῆς ζωῆς μας εἶναι καὶ ἡ γέννησις καὶ ἡ ὥρα καὶ ἡ ἡμέρα ποὺ γνωρισθήκαμε μὲ τὸ μοναστήρι, μὲ τὸν Γέροντα, μὲ τὴν Γερόντισσα καὶ εἶπαμε ὅτι θὰ ἀσπασθοῦμε τὸν μοναχικὸ βίον. Παρὰ ταῦτα, τί εἶναι ὅλα αὐτά; Εἶναι κάποια δικὰ μας ὁρόσημα, ναὶ μὲν εὐχάριστα, διότι μᾶς ἀποκαλύπτουν τὶς εὐλογίες τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ εἶναι κάτι δικό μας· εἶναι μιὰ δικὴ μας χαρὰ καὶ ἀπόλαυσις. Γι' αὐτό, ναὶ μὲν δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε τὶς εὐεργεσίες τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ποτὲ νὰ μὴ μιλάμε καὶ νὰ μὴ δίνουμε σημασίαν σὲ αὐτὰ τὰ γεγονότα. Μόνο στὸν Γέροντα καὶ στὴν Γερόντισσα νὰ τὰ λέμε. Νὰ ξεχνᾶμε τὸν ἑαυτό μας καὶ νὰ νοιώθουμε ὅτι εἵμαστε σὰν τὰ μυρμήγκια καὶ τὰ σκουλήκια. Τὸ μυρμήγκι καὶ τὸ σκουλήκι δὲν θυμᾶται οὔτε πότε γεννήθηκε οὔτε πότε ἄρχισε νὰ περπατά, καὶ τὸ τζιτζίκι δὲν θυμᾶται πότε ἄρχισε νὰ πετά. Ἔτσι καὶ ἐμεῖς νὰ μὴν τὰ θυμώμαστε αὐτά.

Ἄς δοῦμε καὶ ἓνα ἄλλο γράμμα.

Γενέθλια ἐορτάζουμε αὔριο. Τί νὰ ποῦμε; Νὰ λειτουργήσωμε καὶ νὰ ἀποδώσωμε εὐχαριστίες εἰς τὸν Θεὸν γιὰ τὸν Πατέρα μας, ὁ ὁποῖος γεννήθηκε τὴν ἡμέρα αὐτή. Γέροντα, τὴν 5^η Ὀκτωβρίου

φύγατε ἀπὸ τὸ Μεγάλο Μετέωρο καὶ γίνατε ἡγούμενος στὴν Σιμωνόπετρα. Αὐτὴν τὴν ἡμέρα ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάσαφ Σᾶς παρέδωσαν στὸν ἅγιο Σίμωνα καὶ στὴν ἀγία Μαγδαληνή. Καὶ μαζὶ μὲ Σᾶς παρέδωσαν καὶ ἐμᾶς στὴν προστασία τους. Ἐκτοτε πέρασαν δεκαπέντε χρόνια. Σὲ δεκαπέντε ἡμέρες ἔχομε 20 Ὀκτωβρίου. Τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἤρθε στὸν κόσμος ἡ Γερόντισσα, ὁπότε πάλι γενέθλια ἐορτάζομε.

Ἦξερα ὅτι τιμᾶτε τὴν 5^η Ὀκτωβρίου, διότι τὴν ἡμέρα αὐτὴ γεννήθηκε ὁ πανάθλιος Αἰμιλιανός. Ὁ Θεὸς τὰ ἔφερε ἔτσι καὶ συνέπεσε στὶς 5 Ὀκτωβρίου τοῦ 1973 νὰ ξεκινήσωμε ἀπὸ τὸ μοναστήρι μας, τὸ Μεγάλο Μετέωρο, νὰ ἔρθωμε στὸ δικό σας, στοὺς Ἀγίους Θεοδώρους, νὰ κάνωμε τὴν θεία λειτουργία καὶ τὴν τελευταία σύναξι καὶ μετὰ νὰ πᾶμε στὴν Σιμωνόπετρα.

Ὅμορφα καὶ χαριτωμένα εἶναι ὅλα αὐτά, πού γράφει ἡ ἀδελφή. Μιμνησκόμεθα τῶν εὐεργεσιῶν τοῦ Θεοῦ, μελετᾶμε τὰ ἔχνη τοῦ Θεοῦ ἐπάνω μας, ἀλλὰ δὲν δίνουμε ποτὲ σημασία στὰ δικά μας γεγονότα. Εἶναι ἀνθρώπινα γεγονότα, εἶναι χρονολογίες καὶ σταθμοί, πού ἔχουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι. Ὁ Θεὸς δὲν ἀφήνει κανέναν ἄνθρωπο, ὅλους τοὺς εὐλογεῖ μὲ τέτοια σημάδια.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀδελφὴ ἀναφέρεται σὲ γενέθλια, ἃς μὴν ξεχνᾶμε ὅτι ἓνα γενέθλιο γνωρίζει ἡ Ἐκκλησία μας, τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου μας, καὶ μάλιστα τὴν ἡμέρα τοῦ μαρτυρίου μας, πού εἶναι ἡ γενέθλιος ἡμέρα μας στὴν αἰωνιότητα, στὴν βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Μία ἐξαίρεσις μόνον ἔχει γίνει, γιὰ τὸν Χριστόν, γιὰ τὴν Παναγία καὶ τὸν ἅγιο Ἰωάννη τὸν Βαπτιστή, διότι αὐτὰ τὰ γενέθλια συνδέονται μὲ τὴν θεία οἰκονομία τοῦ Κυρίου. Δὲν θὰ τιμούσαμε οὔτε τὸ γενέσιό τῆς Παναγίας οὔτε τὴν σύλληψι τοῦ Τιμίου Προδρόμου, ἀλλὰ τὰ συμπεριέλαβε ἡ Ἐκκλησία μας, διότι ὅλη ἡ οἰκονομία τοῦ Χριστοῦ εἶναι μία καὶ ἀπλή. Ἀρχίζει ἀπὸ τὴν

προαιώνια γέννησι τοῦ Χριστοῦ, «ἐκ γαστρὸς πρὸ ἑωσφόρου»¹, ἐκ τῆς γαστρὸς τοῦ οὐρανίου Πατρὸς. Ἐν συνεχείᾳ, μετὰ τὶς ἐπιφάνειες τοῦ δευτέρου προσώπου στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, φθάνομε στὴν γέννησι τοῦ Χριστοῦ ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς Παναγίας, καὶ κατόπιν στὴν ἀνάστασι, στὴν ἀνάληψι, στὴν πεντηκοστή. Τὰ γεγονότα τῆς θείας οἰκονομίας τὰ συνενώνομε σὲ ἓνα καὶ ταυτόχρονα τὰ τιμοῦμε ξεχωριστά, γιὰ νὰ τὰ καταλαβαίνωμε καλύτερα. Τὰ συντέμνομε, γιὰ νὰ δείξωμε τὴν ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. Τὸ τέλος εἶναι ἡ ἐσχάτη ἐκείνη ἡμέρα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, πού θὰ γίνη ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν, ἡ κρίσις καὶ ἡ ὀρθόδοξος ἀποκατάστασις τῶν πάντων. Ὅλα αὐτὰ εἶναι μία ἱστορία.

Ἐκεῖνο πού τιμᾷ ἡ Ἐκκλησία μας εἶναι ἡ ἡμέρα τοῦ μαρτυρίου μας, ἡ ἡμέρα πού παραδίδεται τὸ πνεῦμα μας ὀριστικὰ εἰς τὸν Θεόν. Γι' αὐτό, δὲν μᾶς τιμᾷ νὰ καθώμαστε καὶ νὰ ἀσχολούμαστε μὲ τὸ πότε γεννηθήκαμε, πότε ἔγινε ἐκεῖνο ἢ τὸ ἄλλο γεγονός. Δὲν ἔχει καμιά σημασία ἡ μνήμη τῶν κοσμικῶν μας γεγονότων. Γενέθλια γιορτάζουν στὴν Δύσι, ἀλλὰ εἶναι ἓνα ἔθιμο πού δὲν εἶναι χριστιανικό. Ὅλα αὐτά, τὸ πότε γεννηθήκαμε, πότε βαπτισθήκαμε, πότε μπήκαμε στὸ γυμνάσιο, παρ' ὅτι εἶναι εὐλογίες τοῦ Θεοῦ, εἶναι μέσα στὸν ὠκεανὸ τῶν χαρίτων καὶ τῆς χρηστότητος τοῦ Θεοῦ μας. Δὲν εἶναι ὥραϊο νὰ μερίζωμε καὶ νὰ ξεχωρίζωμε ἔτσι τὸν ἑαυτό μας. Αὐτὰ εἶναι κοσμικὰ γεγονότα. Καὶ ὅταν μᾶς φέρῃ στὴν ζωὴ ὁ Θεός, καὶ ὅταν μᾶς σώζῃ, καὶ ὅταν μᾶς φωτίζῃ καὶ μᾶς ἐμπνέῃ τὸν μοναχισμό, καὶ ὅταν ἐμεῖς ἀποφασίζωμε νὰ γίνωμε μοναχές, νὰ θεωροῦμε τὸν ἑαυτό μας ὡς ἓνα τίποτε. «Ἀχρεῖοι δοῦλοί ἐσμεν», λέγει τὸ Εὐαγγέλιον². Μόνο νὰ ὑπηρετοῦμε τὸν Θεὸν καὶ νὰ αἰνοῦμε τὴν δική του παρουσία καὶ μέσα στὴν

1. *Ψαλμ.* 109, 3.

2. *Λουκ.* 17, 10.

καρδιά μας καὶ στὴν οἰκογένειά μας καὶ στὸ μοναστήρι μας, ἀλλὰ καὶ μέσα στὴν Ἐκκλησία μας.

Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ εἶναι ποὺ ἔχει τὰ ὁρόσημά της. Ἐμεῖς δὲν εἴμεθα σῶμα, ἐμεῖς εἴμεθα μέλη. Ἡ Ἐκκλησία, τὸ σῶμα, ἔχει τὶς γιορτές της· νὰ μὴ νοιώθουμε ὅτι γιορτάζουμε ἐμεῖς. Μερικὲς φορὲς μοῦ λέτε νὰ κάνω προσευχή, διότι σὰν σήμερα ἔγινε αὐτό, σὰν αὐριο ἔγινε ἐκεῖνο. Συγκатаβαίνω καὶ δέχομαι, ἀλλὰ νὰ ξέρετε ὅτι αὐτὸ δὲν εἶναι κάτι πνευματικό. Πνευματικὸ γεγονὸς εἶναι νὰ κοινωνᾶμε κάθε ἡμέρα τὸν Χριστόν, σὰν νὰ ἔχουμε Πάσχα. Νὰ τὸν κοινωνᾶμε διὰ τῆς εὐχῆς καὶ τῆς ἀγρυπνίας μας, καὶ προπάντων λησμονῶντας τὴν δική μας ζωὴ. Δὲν θέλω νὰ εἵμαστε παιδάκια. Δὲν θέλω νὰ ἔχουμε κοσμικὸ φρόνημα. Νὰ μὴ θυμώμαστε: «Τότε μοῦ ἔγινε αὐτό, τότε ἔγινε ἐκεῖνο». Ποτὲ νὰ μὴ ρίχνουμε τὸ βλέμμα σὲ μᾶς, ἀλλὰ στὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας μας, στὰ ἔχνη τοῦ Θεοῦ.

Βέβαια ἔχομε καὶ ἐμεῖς κάποια ἱστορία, ποὺ τὴν γράφει μέσα μας ὁ Θεός. Ἀλλὰ δὲν εἶναι οἱ νοσηνίες, δὲν εἶναι οἱ ἡμερομηνίες, δὲν εἶναι τὰ γενέσια, δὲν εἶναι πότε τοῦτο, πότε ἐκεῖνο· εἶναι τὰ πατήματα ποὺ κάνει ὁ Θεὸς ἐπάνω στὴν ὑπαρξί μας, τὰ ὁποῖα γίνονται διὰ τῆς παρουσίας τοῦ ἰδίου τοῦ Θεοῦ κατὰ τρόπον λαμπρόν, πνευματικόν, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι· αὐτὰ μάλιστα ἔχουν σημασία. Ἀλλὰ καὶ αὐτὰ θὰ τὰ ξεχνᾶμε, θὰ τὰ ἀφήνουμε κάτω, ἀκόμη καὶ ἂν ἔχουμε σημεῖα, σὰν τὴν κλῆσι τῶν Ἀποστόλων³ ἢ τὸ θαῦμα τῆς Δαμασκοῦ τοῦ ἀποστόλου Παύλου⁴.

Γιὰ τὸ θαῦμα τῆς Δαμασκοῦ, πόσες φορὲς μίλησε ὁ ἀπόστολος Παῦλος; Γιόρτασε καμιά φορὰ ὁ Παῦλος τὸ θαῦμα τῆς Δαμασκοῦ; Καὶ ἂν ἀναγκάσθηκε μιὰ, δυὸ φορὲς νὰ μιλήσῃ γι' αὐτό, τὸ ἔκανε κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ στήσῃ τὸ Εὐαγγέλιο, γιὰ νὰ ἐλέγξῃ

3. *Ματθ.* 4, 18 κ.έ.: 9, 9.

4. *Πράξ.* 9, 3 κ.έ.: 22, 6.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

ΠΙΝΑΚΕΣ ΧΩΡΙΩΝ

Α. ΠΙΝΑΚΕΣ ΧΩΡΙΩΝ
1. ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

<i>Γέν.</i>	1,	26	8	<i>Ἔξ.</i>	12	294
		27	317		20, 14	162
		28	304, 316		18-19	201
	2,	2	135		18-21	132
		3	135		22, 28	168
		7	62		32, 1 κ.έ.	132
		9	289		9-14	125
		15	320		32	129
		17	75		33, 20	75
	3,	1 κ.έ.	45, 79		22-23	75
		15	321		34, 28	30
		16-19	320			
		19	63	<i>Ἀρ.</i>	9, 11	271
	6,	3	327		19, 11 κ.έ.	60
	8,	21	125	<i>Λευτ.</i>	5, 23-31	132
	18,	27	117		16, 19	297
	28,	12-13	96		24, 12-13	271
		18	348		30, 19	55
<i>Ἔξ.</i>	3,	14	61		32, 15	132
		20	75	<i>Γ' Βασ.</i>	13, 7 κ.έ.	63
	9,	12	45			
	10,	20	45			
	12,	8-9	271	<i>Α' Παραλ.</i>	21, 15	125
		11	91			
	15,	23-25	132	<i>Ψαλμ.</i>	2, 11	62
	16,	2 κ.έ.	132		16, 3	35, 37
	19,	9 κ.έ.	132		22, 6	28

ΒΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΩΣ

<i>Ψαλμ.</i>	33,	9	148	<i>Ἰσμα</i>	8,	6	296
		11	276				
	34,	17	26		<i>Σοφ. Σειρ.</i> 10,	9	117
	41,	4	37, 52, 64			16, 15	44
		11	37, 52, 64			16	46
	44,	4-6	71			20, 29	297
	45,	11	226			38, 1 κ.έ.	279
	50,	8	124, 180			39, 33	112
		12	34				
	62,	6	71		<i>Ἰωήλ</i>	1, 14	30
	67,	18	31				
	81,	1	168		<i>Ἡσ.</i>	1, 11-14	322
		6	168			14, 12-13	168
	102,	14	151			26, 18	347
	103,	29	190, 310			53, 2 κ.έ.	155
		32	221			4	281
	109,	3	20			54, 1	9, 349
<i>Παροιμ.</i>	112,	2	46	<i>Ἰερεμ.</i>	1,	4 κ.έ.	130
	118,	133	227		4,	19 κ.έ.	130
	136,	7	82		8,	18	130
<i>Παροιμ.</i>	3,	5-6	112	<i>Δαν.</i>	9,	3	30
	15,	4	288, 289				
	18,	19	300				
	22,	28	97				
	24,		246				

2. ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

<i>Ματθ.</i>	3,	16-17	72	<i>Ματθ.</i>	30	198
	4,	1 κ.έ.	125		40-42	236
		4	31	11,	2-3	70, 73
		5-7	140		3-5	73
		18 κ.έ.	21		30	204
5,	8	75		12,	34-35	100, 214
	10	136			36	95, 108
	15	142			39-40	112
	29-30	286		13,	25-28	39
	32	318		16,	8-12	66
	34	162			23	172
	40	162			24	236, 239
	40-41	298			25	194
	44	298		18,	20	335, 336
	45	170		19,	6	77, 318
	48	7, 9			8	78
6,	2	39			21	333
	3	268			23-24	106
	9	26		20,	28	248, 263
	11-12	25		21,	19	98
7,	1	95		26,	69 κ.έ.	160
	2	169		28,	20	231
	7	75, 112				
	14	227	<i>Μάρκ.</i>	6,	5	120, 140
8,	17	281			10	277
9,	9	21		9,	24	79
	13	82		10,	23	106
10,	28	200				

ΒΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΩΣ

<i>Λουκ.</i>	1,	19	248	<i>Ίω.</i>	1,	16	155
	6,	28-30	298			26	219
		32-34	40		3,	6	327
		45	100		4,	34	98
	9,	55	161		5,	5 κ.έ.	140
	10,	18	168			22	184, 185, 186
		41	252		6,	11 κ.έ.	71
	11,	11	38			41	254
		42	55, 57, 62			50	254
		44	60			58	254
		45	61			60	203
	12,	7	198		10,	27-29	348
		16-20	233, 266		11,	16	309
		42-43	36		12,	47	185
	13,	23-24	326		13,	34	181
		25	169		14,	2	344
		27	92, 169		15,	12	181
	14,	18	148			17	181
		19	256		16,	33	293
		26	285		17,	14	202
	15,	7	328			16	224
	16,	8	238		18,	36	99, 202
		25	234		20,	28	309
	17,	10	20			29	76, 81
	19,	2 κ.έ.	88	<i>Πράξ.</i>	9,	3 κ.έ.	21, 80
	22,	19	189		13,	2-3	30
	23,	40-43	243		15,	1 κ.έ.	160
	24,	20	184		17,	23	339
		32	111			27	339

ΠΙΝΑΚΕΣ ΧΩΡΙΩΝ

<i>Πράξ.</i>	20,	34	251	<i>Α' Κορ.</i>	32-34	36, 331
	22,	6	21		8, 8	35
					9, 16-17	22
<i>Ρωμ.</i>	6,	3	88		22	72
		11	88		10, 23	267
	8,	13	327		31	35
		22	156		11, 29	186
		26	154, 155, 157		12, 2	80
		28	160, 243, 339		4 κ.έ.	139
	9,	16	43, 322		12	177
	12,	2	161		13, 12	80
		10	216		15, 28	27, 186
		13	251		31	66
		16	224		41	137, 138
	14,	4	110, 167, 185		25, 27	177
	15,	1	133			
		6	67	<i>Β' Κορ.</i>	2, 6-8	201
					4, 17	279
<i>Α' Κορ.</i>	1,	22	38		5, 7	146
		27	73		6, 10	292
	2,	9	214		11, 2	323
		16	161, 162		11-13	22
	3,	15	254		12, 2 κ.έ.	22
	5,	1-5	201		15	254
	6,	15	168			
	7,	2	335	<i>Γαλ.</i>	2, 2	40
		5	315		11 κ.έ.	160
		8-9	329		3, 28	332
		16	334		4, 27	9, 349
		27	324		5, 19	327

ΒΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΩΣ

<i>Έφ.</i>	3,	18	254	<i>Τίτ.</i>	3,	3	297
	4,	13	67				
	5,	23-24	332	<i>Έβρ.</i>	5,	8	93, 185
		32	318, 336, 342, 346		10,	23	98
					12,	4	66, 321
<i>Φίλιππ.</i>	1,	23	28, 80, 106			23	127
	2,	2	224				
		12	256	<i>Ίακ.</i>	1,	17	146
	3,	8	240		2,	15-16	251
	4,	7	255		3,	2	289
		8	107			8	289
		11	41, 291		4,	3	148
		13	243, 292				
<i>Κολ.</i>	1,	24	133, 155, 255	<i>Α' Πέτρ.</i>	1,	21	158, 164
	3,	3	67		2,	21	242
					3,	1	332
<i>Α' Θεσσ.</i>	4,	11	192			5	332
	5,	17	189		5,	5	118, 321
		18	272	<i>Β' Πέτρ.</i>	1,	21	275
<i>Β' Θεσσ.</i>	3,	10	253	<i>Α' Ίω.</i>	3,	2	147
<i>Α' Τιμ.</i>	5,	5	329		4,	18	202
		9	329			20-21	301
		11-12	329		5,	19	80
	6,	8	25, 266, 271	<i>Άποκ.</i>	1,	5	322
		20	241		3,	14	322
						20	68
<i>Β' Τιμ.</i>	3,	13	297		6,	9-11	317
					14,	4	273

ΠΙΝΑΚΕΣ ΧΩΡΙΩΝ

<i>Άποκ.</i>	19,	6-7	78	<i>Άποκ.</i>	20	317
	22,	17	317			

3. ΠΑΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ ΣΙΜΩΝΟΠΕΤΡΙΤΗΣ				ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ			
<i>Θεία Ανάβασις</i>	(Αθῆναι, 2019)			<i>Όροι κατὰ πλάτος</i>	(PG 31)		
	σσ. 173, 176-178	49		15	1, 3,	952B, 953D-956A	328
<i>Θεία Λατρεία</i>	(Αθῆναι, 2009 ²)			15	4,	956BC	336
	σσ. 51 κ.έ.	188		37	2	1012A	267
<i>Λόγος περὶ νήψεως</i>	(Αθῆναι, 2024 ⁵)			41	2	1024A	262
	σσ. 49-50, 191, 194-195	104		<i>Περὶ Ἁγίου Πνεύματος</i>			
	σσ. 394, 460-461	102		(PG 32)			
<i>Σφραγὶς Γνησία</i>	(Ὁρμούλια, 1995)			18	45	149C	118
	σσ. 200, 207	182, 267		<i>Περὶ νηστείας</i>			
				(PG 31)			
				Α΄		177A-B	30
				Β΄		192A-193B	30
ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΓΕΡΟΝΤΩΝ				ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ			
<i>ἄββᾶ Ἀντωνίου</i>	(PG 65)			<i>Ἐπιστολή</i>	(PG 37)		
	10	77B	276	101		181C	109
<i>ἄββᾶ Ἀπολλῶ</i>	(PG 65)			<i>Ἐπη ἡθικά,</i>			
	3	136B	301	– <i>Παρθενίης ἔπαινος</i>			
<i>ἀμμᾶς Θεοδώρας</i>	(PG 65)			(PG 37)			
	7	204B	259	στχ. 385-386			
<i>ἄββᾶ Ἰωάννου Κολοβοῦ</i>	(PG 65)			551			
	39	217A	301	– <i>Πρὸς Παρθένους</i>			
				<i>παραινετικὸς</i>			
				(PG 37)			
				στχ. 25			
				635			
				342			
				<i>Λόγος</i>			
				(PG 35)			
<i>Δέησις</i>	(Φιλοκαλία, ΕΠΕ, τ. 10Γ)			20		1080B	8
	σ. 74	129					

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΝΥΣΣΗΣ
Ἀντιρρητικός Λόγος (PG 45)
 8 797B 307

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΛΑΜΑΣ
Ὁμιλία (PG 151)
 16 213C 241
Ὁμιλία (EΠΕ 10)
 42 σσ. 588-590 304

ΔΙΔΑΧΗ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ
 (ΒΕΠΕΣ 2)
 10 σ. 218 287

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΟΣΧΟΣ
Λειμών (PG 87³)
 45 2900BC 127

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
Ἐξήγησις εἰς τὸν
113^{ον} ψαλμὸν (PG 55)
 5 312 317
Ἐπιστολὴ πρὸς Ὀλυμπιάδα (PG 52)
 6 1 598-599 87
Ἐρμηνεία εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀπο-
στόλων (PG 60)
 50 4 351A 98
Περὶ παρθενίας (PG 48)
 19 547 335
 73 586 323

Πρὸς τοὺς πολεμοῦντας τοῖς ἐπὶ τὸ
μονάζειν ἐνάγουσιν (PG 47)
 – *πρὸς ἄπιστον πατέρα*
 6 340 69
 – *πρὸς πιστὸν πατέρα*

ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ ΚΑΡΧΗΔΟΝΟΣ
Περὶ τῆς ἐνότητος τῆς Καθολικῆς Ἐκ-
κλησίας (PL 4)
 6 503A 128

ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ
Γνωμικὸν 111

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΕΝΤΑΠΟΛΕΩΣ
Ἐπιστολὴ (Τίτου Ματθαϊάκη)
 121 σσ. 233-234 202

ΠΑΛΛΑΔΙΟΣ ΕΛΕΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
Λανσαϊκὴ ἱστορία (PG 34)
 18 1041D-1042A 260

ΣΥΜΕΩΝ ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ
Κατηχήσεις (SC 113)
 25 στχ. 55, 122 κ.έ. 48, 208
Ὕμνος (SC 174)
 28 στχ. 1-9 217

4. ΛΟΙΠΩΝ ΠΗΓΩΝ

α' Λειτουργικῶν	– Σύμβολον τῆς Πίστεως	25, 197
Ἀκολουθία τοῦ ἀγγελικοῦ Σχήματος,		
– Εὐχὴ μετὰ τὴν Κατήχησι	306	β' Ἀγιολογικῶν
– Ε' εὐχὴ, πρὸ τοῦ ἀποστολικοῦ ἀνα- γνώσματος	97	Μέγας Συναξαριστής, Βίος
– Κατήχησις	278	– ἁγίου Ἐπιφανίου
Ἀκολουθία Μεγάλου Σχήματος,		τ. 5 σ. 263 159
– Ἐρωτήσεις	328	– ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου
Ἀκολουθία τοῦ στεφανώματος,		τ. 11 σ. 410 159
– Εὐχαὶ Β', Γ'	304	σσ. 418, 432-434 178
		– ὁσίου Παύλου τοῦ Ὑποτακτικοῦ
Δευτέρα Α' Νηστειῶν,		τ. 12 σσ. 251-252 27
– Θ' ὥδή, τροπάριον γ'	33	Νέος Συναξαριστής, Βίος
Ἑσπερινὸς Πεντηκοστῆς,		– ὁσίου Ἀβραμίου
– κεκραγάριον γ',	349	τ. 2 σσ. 320 κ.έ. 220
		– ὁσίου Βενεδίκτου τῆς Νουρσίας
Θεία Λειτουργία,		τ. 7 σσ. 136 κ.έ. 143
– Ἐκφώνησις μετὰ		– ὁσίου Γερασίμου τοῦ Ἀναχωρητοῦ
τὸ «Ἐξαιρέτως»	67	τ. 7 σσ. 40 κ.έ. 146
– Ἐκφώνησις μετὰ		– ὁσίου Λανιδ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ
τὸ «Πιστεύω»	241	τ. 10 σσ. 297 κ.έ. 220
– Εὐχὴ καθαγιασμοῦ	186, 187	– ἁγίου Ἐπιφανίου
		τ. 9 σσ. 133 κ.έ. 159
Θεία Λειτουργία Μεγάλου Βασιλείου,		– ὁσίου Ἰωάννου Κασσιανοῦ
– Εὐχὴ πρὶν ἀπὸ		τ. 6 σσ. 302 κ.έ. 208
«τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν»	189, 191	

– ἅγιον Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου			– Βίος ἁγ. Ἰω. Χρυσοστόμου (PG 47)		
τ. 3	σσ. 139 κ.έ.	87	σσ. ρκζ', ρλγ'		87
	σσ. 142 κ.έ.	178	σσ. πβ'-πγ', ρλδ'-ρλε'		159
– ὁσίον Ἰωάσαφ					
τ. 8	σσ. 184-185	69	– Ὁ ἅγιος Νεκτάριος Πενταπόλεως		
– ἅγιον Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας			(Τίτου Ματθαίου, Ἀθῆναι 1985)		
τ. 10	σσ. 101 κ.έ.	159	σσ. 46 κ.έ., 91 κ.έ., 144 κ.έ.		144, 282
– ἅγιον Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου					
τ. 9	σσ. 122 κ.έ.	144	– Ὁ Γέροντάς μου Ἰωσήφ ὁ Ἡσυχαστής		
– ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας			καὶ Σπηλαιώτης		
τ. 8	σσ. 9 κ.έ.	243	(Γέροντος Ἐφραίμ. Φιλοθεΐτου)		
– ἁγίας Μαρίας Μαγδαληνῆς			σσ. 45, 48, 49, 98		219
τ. 11 ²	σσ. 233 κ.έ.	144			
– Μετεωριτῶν Γρηγορίου & Θεοδοσίου			γ' Κανονικῶν		
τ. 8	σ. 185	144			
– ἁγίων μαρτύρων Εὐστρατίου, Ἀνδρονίου, Εὐγενίου, Μαργαρίτου & Ὁρέστου			– Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου		
τ. 4	σσ. 124 κ.έ.	116	3, 4, 7		69
– ὁσίον Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου			16		69, 313, 318
τ. 11	σσ. 151 κ.έ.	117			
– ὁσίον Σαμφῶν τοῦ ξενοδόχου			– Μ. Βασιλείου		
τ. 10	σσ. 305 κ.έ.	220	18		336
– Ἀββᾶ Σισῶν					
τ. 11	σ. 67	150	– Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου		
– Φωτίου τοῦ Μεγάλου			40		336
τ. 6	σσ. 68 κ.έ.	158	44		69, 313, 318, 336
– μακαρίου Παχωμίου 6 (ΒΕΠΕΣ)					
τ. 40	σ. 124	268			

B. ΠΙΝΑΞ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΩΝ

- ἀγάπη· —ἀγίων 120-121· —αἵτια
τυφλώσεως 297· —αἰώνια 296. 305.
312· —ἀληθῆς 301· ἀναζήτησις
—δυστυχία 294· —ἀποτελέσματα
39 κ.έ.· —αὐταπάτη 295· —δῶρο
297· —ἐαυτοῦ μας 337· —Θεοῦ 58.
61. 62. 325. 326· —νόθος 202· —
στοιχεῖα ἐπικίνδυνα 38 κ.έ.
ἀγαπητός· —ὁ μὴ μεριμνῶν γιὰ τὸν
ἐαυτοῦ του 295
ἄγγελοι· —ἐκπεπτωκότες 168-169·
—μίμησις 272
Ἄγγλία 279
Ἀγία Γραφή 69. 74. 76. 121. 124. 319
ἄγιοι 121 κ.έ.· —ἄγνοια 148-149· —
ἀσπασμός 115. 118. 119· —εὐθύνη
159· —θαύματα 120· —μεσιτεία
122-123· —πορεία 211
Ἄγιον Πνεῦμα 345· —ἐνεργοποιήσις
64· —στεναγμοὶ 155
Ἄγιοι 110· —ἄγιοι 144
ἄγιος 118-119. 134· —μόνος 157-158·
—ὑπέρβασις ἀνθρωπίνων ὁρίων
285· —χαρακτηριστικὰ 135 κ.έ.
ἄγνοια 195. 239-240· —μυστικοῦ
σώματος Χριστοῦ 284
ἀγρὸν ἡγῶρασα 148
ἀγύρτης· —τῆς πίστεως 81
ἀγώνας 206 κ.έ. 325-326· —στὸ κελλί
218
ἀγωνία· —ἀγίων 123-124
ἀγώνισμα· —κοινωνικότητος 216-217
ἀγωνιστές· —ἐπιδέξιοι 216
Ἀδὰμ 63. 78. 79. 320. 321
ἀδάμας 47
ἀδελφός· —φύλαξ ἄγγελος 252
ἄδηλα καὶ κρύφια 280
ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε 189
ἀδικία 37. 297
ἀδυναμίες 231
Ἀθανάσιος Μέγας 164
Αἰθίοπες 103
αἰμομίκτης 201
αἰτήματα· —ἀφελῆ 24 κ.έ
αἰωνιότης 197
ἀκολουθίες· —γάμου 311
Ἀλέξανδρος Μέγας 150
ἀλληλοῦα 78
ἀλλοίωσις· —ἀδιάλειπτος 193
ἀλλότριος ἰκέτης 167
ἁμαρτία 320· —ἀνταρσία 170
Ἀμερικὴ 279. 288
ἀμῆν 317
ἀνάγκες 232-234
ἀναζήτησις· —κατανόησεως, ἀγάπης,
ἀναγνωρίσεως 290 κ.έ.

ἀνακάλυψις· —παθῶν καὶ ἀρετῆς 119-120	ἀντάρα 296
Ἀνάληψις 230	ἀντίθεσις· —ἀγίων Χρυσοστόμου καὶ Ἐπιφανίου 159
ἀναλῶσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι 28. 80	Ἀντιόχεια 143
ἀνάξιος 92	Ἀντώνιος Μέγας 139. 142. 343
Ἀνατολή 343	ἀξιοπρέπεια 294
ἄνδρας· —εἰς τύπον Χριστοῦ 332	ἀπάθεια 160. 240
ἀνδρεία 228	ἀπασχολήσεις 28
ἀνεμοζάλη 296	ἀπιστία 231· —ἀνταρσία 64-65· —ἀφύσικη 62. 64
ἄνεσις 241· —διάλυσις τῆς ζωῆς 277	ἄπιστος· —ἀκόλαστος 65
ἀνευλόγητο· —βδελυκτὸ 267	ἀπληστία 274
ἄνθρωποι· —πληθωρικοὶ 196· —χοῖκοι 283	ἀπὸ πάντων σχολάσαι 226-227
ἀνθρωπολογία· —ἐκκλησιαστική 195-196	ἀποδοχή· —ἐαυτοῦ μου 65· —ἐτέρου 338
ἄνθρωπος· —ἀνισόρροπος 181-182· —ἀπαιτητικὸς 296· —ἀσθενὴς 78-79· —ἀσύγκριτος 311· —διχασμένος 310· —ἐγωιστῆς καὶ ἀτομιστῆς 336· —εὐχάριστος 56· —θεὸς 68· —ἰσορροπημένος 100· —καινὸς 342· —κουρασμένος 263· —κοινωνικὸς 111· —κωφὸς 111· —πνευματικὸς 151-152· —σιωπηλὸς 87-88· —σκληρυνσις 44-45· —συμμετοχὴ στὸν κοινὸ πόνον 156.157· —τέλειος 64· —τυχερὸς 15-16	ἀποκαλύψεις· —Θεοῦ 66
ἀνικανοποίητο 40 κ.έ.	ἀποκάλυψις· —ἁδυναμιῶν μας 294· —μυστηρίων ὑπὸ ἀγίων 124-125
Ἄννας 64	ἀποκαρδοκία· —Θεοῦ 74
ἀνομία 37	ἀπόκρυφα 165
	ἀπόκτησις· —θεικοῦ πνεύματος 195 κ.έ.
	ἀπολαύσεις 82
	ἀπόλυτο 41
	ἀπομόνωσις 167.169· —λόγῳ σιωπῆς 99
	ἀποξένωσις 169
	ἀπορρόφησις· —θείας δόξης ὑπὸ ἀγίων 138
	ἀπώλεια· —ἀγάπης Θεοῦ 298· —Θεοῦ 284

ἀρετή· —φυσική 52
 Ἀριστείδης 235
 Ἀριστοτέλης 64
 Ἀρμένιοι 103
 ἀρρώστια 24-25. 136. 277 κ.έ. —εὐλογία
 281· —παιδαγωγία Θεοῦ 280· —
 τιμωρία 280
 ἄρρωστος· —δύσκολος 278
 ἄρτος· —πνευματικός 25-26
 ἀρχαῖον κάλλος 321
 ἀσθένεια· —ἀθεράπευτος 291· —μνη-
 μόνιο θανάτου 281· —σάλπιγγα 281
 ἀσθένειες 236
 ἄσκησις· —γνῶσις 43-44· —ἐγγάμων
 μεγαλύτερη 326
 ἀσφυξία 294
 ἀτακτοποίητο 24
 ἀτεκνία· —θάνατος 342
 αὐτάρκεια· —εὐαγγελική 266
 αὐτάρκης 41
 αὐτοκαταστροφή· —πνευματική 277

 βάρος· —ἀνθρώπων 133-134
 Βαρσανούφιος ὁσιος 129
 Βασίλειος Μέγας 190
 βασιλεύς· —βουληφόρος 246-247
 βδελυγμός· —ματαιότητος 148
 Βενέδικτος ὁσιος 143
 Βίτσι 273
 βιώματα 218

βλασφημία· —Ἁγίου Πνεύματος 314
 βοήθεια· —ἀγίων 121· —ἀδελφῆς 215
 βούλησις· —βαθύτερο εἶναι 103
 βραχνάς 235-236

 γάμος· —ἄξια ἀμείωτη 319· —διαλυτός
 318· —εἰσαγωγικὸς στὴν μετάνοια
 347· —ἕνας 345· —ιδιότητες 311
 κ.έ.· —κατάρτησις 316-317· —κατὰ
 σάρκα 345-346· —κυοφορία παρθε-
 νίας 343· —μυστική ἀνάμνησις Θεοῦ
 335· —παγίδα 324· —περιορισμένος
 315· —ρίζα τῆς παρθενίας 342· —
 σύμβαισις 309-310· —συμβίωσις
 310· —τύπος Χριστοῦ καὶ Ἐκκλησίας
 332-333· —ψηλαφητὸ σκοτάδι 339
 γάμος πνευματικός· —ἀδιάλυτος 318·
 —ἀδιάσπαστος 314· —αἰώνιος καὶ
 ἀκόρεστος 314· —ἀνέυρεσις προ-
 αιωνίου ζωῆς 310· —ἀπεριόριστος
 316· —ξύπνημα 311· —πλήρης 311.
 313-314· —προετοιμασία ἐν τῇ
 αἰωνιότητι 308
 γαστήρ· —πεινώσα 270
 γενέθλια 18-21
 γέννησις· —ἀδιάπτωτος 348
 Γέροντας· —γενικώτερος ὁδηγὸς ἐγγά-
 μου 331· —ἐξουσία 200· —παρουσία
 218-219· —προφήτης 200-201· —
 φόβος 199 κ.έ.· —αἰωνιότης 200

Γεροντική Σύναξις 70	διακονία 248-249· —πρόληψις ειρήνης
Γερόντισσα· —γνώσις 265	250
γλώσσα· —συντήρησις 289-290	διάκρισις 163. 286· —ἀγίων 138 κ.έ.
γνώμη· ἀνυποχώρητη — μαρτύριο	διάνοια· —μερισμός 236· —χρωστήρ
242-243· —ἀποτέλεσμα χοϊκῆς	ψυχῆς 102
ψυχῆς 235· —ἐγκατάλειψις 244-	διάστασις· —λαϊκῶν καὶ μοναχῶν 341
245. 246· —ἡλεκτροφόρος 236-237·	διαταραχή· —σχέσεων μετὰ τὸν Θεὸν
—πιστῶν 239· —ὑπέρβασις 239·	171
—ὑποβρύχιος δύναμις 244· —	διαφορά· —ἀποστόλων Πέτρου καὶ
ψυχασθενῶν 246	Παύλου 160· —γνώμης καὶ κρίσεως
γνώσις· —ἀνθρωπίνης ἀσθενείας 151-	245
152· —βίων ἀγίων 150-151· —	διαφωνίες· —γάμου 312-313
Κυρίου 240-241	δικαιώματα· —ἀναγνώρισις 308
Γρηγόριος Μετεωρίτης 144. 145	δίλημμα· —φοβερό 333
γυναίκα· —ἀμαρτωλὴ 216· —εἰς τύπον	Διογένους 295
τῆς Ἐκκλησίας 332	Διοκλητιανὸς αὐτοκράτωρ 109
	Διονύσιος ὁ Μικρὸς 90
δαίμονες· —θεοὶ 232	διορατικότης 154
δαίμων· —δύναμις 232	δοκιμή· —ἀναγκῶν 267-268
δέκατο 57	δόξα· —θεία 119· —μονῆς 349
δένδρον· —ζωῆς 288	δουλεία· —κατὰ γνώσιν καὶ συνενόησιν
δεσμός· —αἰωνιότητος 309	253
Δευτέρα Παρουσία 156	δυνάμεις· —ἀκεραιότης 55
Δημήτριος Μεγαλομάρτυς 144	δῶρα 297· —τίμια 230-231
διάζευξις 337	δῶρον 229· —ἀντίδωρον 187
διαζύγιο 77-78	
διακόνημα· —ἐννοια 247 κ.έ· —ὑπηρε-	ἔγγαμος· —εἵσοδος σὲ παρθενικούς
σία σωτηρίας ἀνθρώπων 251· —	θαλάμους 328· —κατάστασις ἐτοι-
φύλαξις ψυχῶν 251	μότητος 326
διακονήτρια· —καλὴ 252-253	ἐγκράτεια συζύγων 32

ἐγώ· — ἄρνησις 338· — θρυμμάτισμα 338	ἐξομολόγησις· — ἐπιβεβαίωσις ἀμαρ-
εἰδῶλα 339	τιῶν 152-153
εἰσόρμησις ὁρθή· — στήν μοναστική	ἐξωστρεφεῖς 171
παράδοσι 345	ἐπιβίωσις 246· — ἀπὸ τὴν διακονία,
ἐκθαμβος 66	ἀπὸ τὴν φροντίδα καὶ τὸ λειώσιμο
ἐκθεις· — γυμνασιάρχῃ 204-205	τῶν ἄλλων 251-252· — ἐπισφαλῆς
Ἐκκλησία 55. 140. 228. 254. 279. 284.	294· παράγοντες — μονῆς 340
311. 315. 321. 323. 328. 332-333.	ἐπιδόρπια 270
334. 336. 340· — ἥρωες 349· —	ἐπιθυμητικὸ 106
ἱστορία 345· — μητέρα 128. 193·	ἐπιθυμία· — ἡσυχίας 226-227· — ὁρά-
— νοσοκομεῖο 78· — νύμφη Χριστοῦ	σεως Θεοῦ 83
156· — ὁθόνη 288· — οἰκοδομὴ 138	ἐπιθυμίαι· — οὐράνιες 56
κ.έ· — σπλάγχχνα 322· — τεθλιμμένη	ἐπιλογὴ 267· — ἐσφαλμένη 323
ὁδὸς 227· — υἱοὶ καὶ θυγατέρες 238	ἐπιπόλαιοι 171
ἐκχυσίς χάριτος· — αἰωνία 58	ἐπισκέπτες· — μοναστηριῶν 343
ἐλαστικότης· — δυνατοτήτων ἀνθρώ-	ἐπίσκεψις· — νυκτερινὴ τοῦ Θεοῦ 36-
που 267	37
ἐλεος Θεοῦ 25 κ.έ. 45-47. 119-120. 196.	ἐπίτροπος 250
322	ἐργαλεῖα· — ἐπιμέλεια 256
ἐλευθερία 135. 241. 246· — τελεία 93	ἐργασία· — ἀγαπητὴ στοὺς δαίμονες 259·
ἐλλειψίς· — Θεοῦ 290	— ἀγωγὴ 261· ἀληθὴς — διάσωσις
ἐνδύματα· — περικαλλῆ 272	ἀγάπης καὶ εἰρήνης 255· — ἀνέκδοτα
ἐνέργεια· — ἀγίων 122-123	259-260· — δαίμων 232. 256-258·
ἐνότης· — ἀνθρώπου, φύσεως, Θεοῦ	— διάσπασις ψυχῆς 260· — ἐντολὴ
62-63· — ἀνθρώπων 63· — μελῶν	Θεοῦ 259· — λήθη Θεοῦ 256· — μετα-
Ἐκκλησίας 126	γωγὴ τῆς ἀδελφότητος στὸν οὐρανὸ
ἐνωσις αἰωνία 307	257· — μόνιμη 262-263· προσοχὴ
ἐξέλιξις πνευματικῆ· — ὄριο 192-193	ἀπὸ τῆς — 262· — ὑγεία 262
ἐξοδοὶ ἐκ τῆς μονῆς 275-277· — βλάβη	ἔσχατα 58. 59-60. 61. 62
καὶ τοῦ τελείου μοναχοῦ 276-277	Εὐα 45. 46. 78. 79. 320. 321

Εὐαγγέλιο 317. 324	θειότης· αὐξήσις ἀπορροφήσεως— 230
Εὐδοξία· —καταδίκη 177-178	θέλημα 92
εὐτυχία· —ἀγίων 137	θέλημα Θεοῦ 160 κ.έ.· —εὐάρεστο 161·
εὐχαριστία 241	—καὶ ἐλευθερία ἀνθρώπου 162·
εὐχὴ Ἰησοῦ 93· —πρᾶξις ἀδιάλειπτος	—κριτήρια 164-165
190	θέλησις 103-104· —ἀνθρώπου 125
εὐχή· —συγχωρητική 53	Θεοδόσιος Μετεωρίτης 144
εὐωδία· —ἀγίων 127	Θεός· —ἀκοή 147-148· —ἀορασία 75·
	—ἀρωγός 65· —εὐρεσις 206· —
Ζαχαῖος 88	κηδεμὼν 340· —λήθη 339· —λόγος
ζημία 241	218· —μάρτυς ἀγωνιστικότητος 268·
ζωή· —ἔρεισμα 147· —κοπιώδης 274·	—μυστήριο 89. 90· —ὁδὸν 157·
—λόγος 316-318· —ξέγνοιαστη 206·	—παρουσία 218-219· —σχύψιμο
—όσιακή — μαρτύριο 39-40· —πνευ-	58· —φοβερὸς 91-92
ματική 188· —προσωπική 266-267·	θεὸς γενέσθαι 231
—φυσιολογική 292· —ψεῦδος 271	θεωρία 219
	θέωσις· —ὡς προοπτική 348
ἥρωισμός· —μέσον ἐπανόδου στὸν	θυμικὸ 105-106
παράδεισο 321-323	Θωμᾶς ἀπόστολος 309
θάνατος 196-197. 296· —γονέων 99·	Ἱεροσόλυμα 143
—πόθος 30. 31	ἱερωσύνη· —διακονία 70
θαῦμα· —Δαμασκοῦ 21-22	ἰουδαῖζοντες 160
θεία κοινωνία· —νόημα 188-189· —	Ἰουδαῖοι 64. 71. 200-201· —ἀγνωμοσύνη
πρᾶξις καθημερινή 190· σχέσις —	132· —πικρίδες 270-271
καὶ θανάτου 191-192· σχέσις — καὶ	Ἰσαὰκ Σύρος 140
κρίσεως 186-187· —δῶρο Θεοῦ 187·	Ἰωάννης Πρόδρομος 70· —δοκιμασία
—ἀντιμετάδοσις 187-188	72
θεία λειτουργία 230	Ἰωάννης Χρυσόστομος 87. 158. 190.
θεία οἰκονομία 324	329

Ἰωάσαφ ὅσιος 69	Κοιμητήριο 149
Καϊάφας 64	κοινότης· — ἀνθρώπων καὶ ἁγίων 149-150
Καινῆς Διαθήκης σκοπός· — τρυφή 321	κοινωνία 286· — ἁγίων 145-148· — ἁληθῆς 112-113· — Θεοῦ 193-194
καιρὸς τοῦ σιγᾶν καὶ καιρὸς τοῦ λαλεῖν 97	κοινωνιότης· — ἀπόλεια 282· — καὶ λατρεία 58· — μοναστηριοῦ 340
καλλιτεχνία 304	κοινωνοί· — ματαιότητος 283
κάλυψις· — ἀναγκαίου χρόνου 253	κόκκοι ἐλάχιστοι 307
Κανονισμὸς Ἰ. Κοινοβίου 182. 267	κόλασις· — σκέψις 197
καράβια ἀργοκίνητα 266	κομμουνιστῆς 243
καρδιά· — ἀμετεώριστη 328· — πλημ- μυρισμένη μὲ αἷμα 76	Κόπτες 103
καρκίνος 291	κοσμικοί· — θυσία 238· — πειθαρχία 265
καρποφορία· — Θεοῦ 42	κόσμος· — σλαβικός 343· — δυτικός 343
κατανόησις· — τῶν ἄλλων 292-293	Κουκουσὸς 87
κατάνυξις 91-92	κουρὰ 348· — γέννα 348
κατηφής 237	κρεῖσσον τὸ σιγᾶν ἢ τὸ λαλεῖν 111
κατορθώματα· — μοναστικά 228-229· — αὐξήσις 228-229	κρίσις 95. 193· — αἵτια 169 κ.έ.· — ἀνα- σταλτικά 176· — ἀπάρνησις 194· — ἐμπαθῆς 180-183· — εὐθύνη 172 κ.έ.· — Θεοῦ 58. 62· — ψυχικὴ λει- τουργία 179-180
κέκρυπται 67	Κριτὲς 168
κελλί 214. 218-219. 273-274· — ἀλλαγὴ 273· — ἐπιτυχία 216-217· — θρόνος Θεοῦ 217· — τόπος θεϊκῆς κοινωνίας 96	κριτήρια διακρίσεως· — σὲ μικροὺς καὶ μεγάλους ἁγίους 136 κ.έ.
κενό· — τὸ κήρυγμα τοῦ Χριστοῦ 278	κρυφτούλι 81
κενότης 109	κυνηγγητό· — ἄφρον 234
Κλεόπας 111	Κύριλλος Ἀλεξανδρείας 143. 158
κληρικός 319	Κύριος· — ὑπογραμμὸς 242
κοιλία· — μητρός 290	Κωνσταντινούπολις 143

λάκκος 324
 λείψανα· —τίμια 115 κ.έ.
 λεοντόκαρδοι 321
 λεπτομέρειες· ἔλλειψις — ἐγγάμου
 331
 λήθη 239-240· —ὄνόματος τοῦ Θεοῦ
 78
 λιτότης 272· —ἀριστοκρατία 273
 λογισμοὶ 85
 λόγος ζωῆς· —μυστικὸς γάμος 317
 λόγος· —Ἁγίου Πνεύματος 286· Θεοῦ
 — σκληρὸς 203-204· —περιττὸς
 108-109

 μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες 76
 μακροζωία 71
 Μαρία Μαγδαληνή 144
 μαρτυρία· —ἀγίων 81
 ματαιοπονία 323
 Μέγας Βασίλειος· —ὑποδοχὴ νηπίων
 328
 Μεθόδιος ἅγιος 144
 μειονεξία 244
 μελαγχολικοὶ 182
 μελωδήματα· —τοῦ οὐρανοῦ 111
 μεμφόμενοι 182
 Μεσσίας 71 κ.έ. 219
 μετάνοια 53-54. 155
 Μετεωρίτες ἅγιοι 144
 μετοχή· —στὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ 220

Μητέρα· —εὐλογοῦσα 264
 μισθοφόροι 43-44
 μῖσος· —θεῖον 285-286· —χωρισμὸς
 κοινωνίας 285-286
 μνήμη· —Θεοῦ 74
 μοιχεία 318
 μοναξιά 126
 μοναστήρι· —πορθηεῖο 340· —σύναξις
 τῆς Ἐκκλησίας 339
 μοναχισμός· —εἰσβολὴ τοῦ παρόντος
 στὸ ὑπερπέραν 347· —κατάργησις
 μεσοδιαστήματος 346· —κόσμημα
 τῆς Ἐκκλησίας 347· —μεγαλεῖο
 320· —ἡ μεγαλύτερη κατάφασις
 τῆς ζωῆς 68-69· —μετάστασις ἀπὸ
 τοῦδε 347· —ὁ μοναδικὰ ἥρωικὸς
 καὶ ἐπιτυχημένος δρόμος 319· —
 παιδὶ τοῦ γάμου καὶ τῆς Ἐκκλησίας
 344· —πῆδημα 347· —πλατεία
 λεωφόρος 329·
 μοναχοί· —κοσμικοὶ 278· —μετάρσιοι
 288
 μοναχός· —ἀληθινὸς 97-98· —δόξα
 248· —ἐγγαμος 329-330· —ἐξαγ-
 γελεὺς τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ 275·
 —μείζων τοῦ βασιλέως 69. 70. ὁδὸς
 — ἡ ὑπακοή 331
 μόνωσις 135
 μόσχος σιτευτὸς 229
 μουσουλμάνος 314

μυστήρια Θεοῦ 89	Ὀλυμπιάς Διακόνισσα 87
μυστήριο 90	ὅμοιοι ἀνθρώπων· —πηγή δυστυχίας 284-285
μυστικό· —ἀληθινῆς κοινωνίας 341· —κατανοήσεως, ἀναγνωρίσεως 292	ὄνειρα 88-89. 287-288
Μωυσῆς 75. 129. 141	ὀπίσθια Θεοῦ 75
νανούρισμα· —δαίμονος 269	ὄραμα· —Δαμασκοῦ 80
νεκρός· —ζωντανός 88	ὄρασις· —Θεοῦ 90-91
Νεκτάριος ἅγιος 144. 202· —ἀσθένεια 282	ὀργασμὸς νίκης 71
Νεστόριος· —αἵρεσις 303	ὄρια· —πνευματικὰ 97
νηστεία 29 κ.έ· —ἔνδυμα φωτός 33· —ὅροι 34-35· —προσμονή Θεοῦ 30· —τιμὴ 32	ὀρμηὴ ζωῆς· —ἀγίου 158
Νικόδημος Ἀγιορείτης 144	ὄρος· —καπνίζον 221
Νικόλαος ἅγιος 316	ὀρόσημα· —πνευματικὰ 18. 22 κ.έ. 59-60
νομικὸς 61	ὀρφανὸν 296
νόμοι· —μοναχοῦ καὶ λαϊκοῦ 341	ὅσα ἀγνὰ 107
νόμος· —πνευματικὸς 269-270	ὅσα εὐφρημα 108
νοῦς 94· —ἀλόγιστος 162· —ἀπερίσπαστος 328· —Κυρίου 161. 162. 163	ὅσα προσφιλεῖ 107
Νυμφίος· —ἀδιάλειπτος 307· —μοναδικὸς 308	οὐδὲν καίνον ὑπὸ τὸν ἥλιον 99
ξυλουργὸς 248	παγόβουνα 338
ὁ μὴ ἐργαζόμενος· —ἀνάξιος θείας ζωῆς 254	πάθος· —ἀγίων 136
οἰκογένεια· —μοναστηριακὴ 17	πάθος· —ἀνηθικότητος 65
οἰκονόμος· —ἀποστολικὸ ἔργο 250-251	παιδάκι· —ὑπόδειγμα παρθενικῆς ζωῆς 328
	παλινδιδί ἐν οὐ παικτοῖς 98
	Παλαιὰ Διαθήκη 20. 73. 168. 304. 316. 322. 323
	πάλη· —νυκτερινὴ 74 κ.έ· —ὁράσεως καὶ ὁρασιᾶς Θεοῦ 75
	πανήγυρις τῶν πρωτοτόκων 127
	πάντα ἡγοῦμαι ζημίαν 240

πανταχοῦ παρουσία· —Χριστοῦ 306-307
 παπα-Δημήτρης Γκαγκαστάθης 110
 Ἐφραίμ Κατουνακιώτης· —ἐπισκέπτης
 154
 παραγγέλεις 274· —ὑπὸ τὸ κριτήριον
 τῆς Γερόντισσας 275
 παράδεισος· —τρυφῆς 320· —προεικό-
 νισις τῆς Ἐκκλησίας 321
 παράδοσις· —μοναστικῇ 340
 παρθενία 52-53. 207. 327
 παρθένος 327
 παρότρυνσις· —ἀδελφότητος 267
 παρουσία· —ἀδιάλειπτος Χριστοῦ 306
 παρρησία 93· —ἀγίων 122
 πᾶσαν τὴν κρίσιν 184-186
 Πάσχα· —Ἑβραίων 91
 Παῦλος ὁ Ὑποτακτικὸς 27
 Παχωμιανὰ μοναστήρια 268
 Παχώμιος Μέγας 142. 343
 πειρασμοί· —μέσα ὠριμάσεως 325
 πενία· —ὅρια 276
 Πεντηκοστή 230
 περιεχόμενον ἑσωτερικὸν 110
 περίσσευμα· —καρδίας 100
 πίστις 120· —αὔξεσις 66-67· —ἐνότης
 67· —σπόρος 65· —χαρισματικὴ
 65-66
 πιστὸς οἰκονόμος 36
 Πλάτων 64
 πληρότης· —σχετικὴ 312

πνεῦμα· —λασπῶδες 335
 Πνευματικὸς 333-334
 πόθος· —ὀράσεως Θεοῦ 79-80· —
 πορείας πρὸς τὸν Θεόν 227-228
 πολιτεία· —κρυφὴ 268
 πολιτεία μοναστικὴ· —κλῆσις μαρτυ-
 ρικὴ 243· —μονοκρατορικὴ 264
 πολυαρχία 264
 πόνος· —Ἐκκλησίας, ἀγίων 155· —
 χαρὰ 278
 πορεία οὐράνια· —δύσβατος 278
 πρῖσμα· —ἀγάπης Θεοῦ 170
 προαίρεσις· —ἀγαθὴ 49. 50. 54· —κα-
 κὴ 50. 51
 προβληματισμένος 237-238
 πρόγευσις· —θείας μακαριότητος 156
 πρόνοια· —Θεοῦ 325
 προνομιακὰ στοιχεῖα· —μοναχοῦ 341
 προσδοκία· —ἀδελφῶν 55-56· —ὑετοῦ
 οὐρανοῦ 270
 προσέλευσις μοναχικὴ· —λόγοι 226 κ.έ.
 προσευχή 92. 145-146. 218· —τελειότερη
 37-38
 προσκαρτέρησις· —Θεοῦ 82. 83
 προσκύνησις· —ἀγίων εἰκόπων καὶ
 λειψάνων 127-128
 πρόσληψις Θεοῦ· —διὰ τῶν ἀκτίστων
 ἐνεργειῶν 77
 προσμονή· —τῶν ἐν τῇ γῇ εὐρίσκομένων
 157

προσωπικότης· —διχασμένη 167. 171	σύγκρουσις· —αίτια 333· —γνωμών
πρόσωπο· —καθρέπτῃς ψυχῆς 152	241· —καθήκοντος καὶ δικαιώ-
προφῆτες· —βάρος 128 κ.έ.	ματος ἐγγράμων 332
πρωτευαγγέλιο 321	σύγχυσις· —θελήματος Θεοῦ 165
πυρολαμπίδες 339	συζητήσεις 282 κ.έ.· —ἀπώλεια προσ-
	ωπικότητος 283-284· —κοσμικὲς
ράθυμοι 182	214-215· —μὲ συγγενεῖς 288
Ρωμαῖοι 65	συζυγία· —διάσπασις 333
	Συμεὼν Νέος Θεολόγος 140
Σαμαρεῖτες 161	συμμετοχή· —στὰ χαρίσματα τῶν
σατανᾶς 320. 326	ἀγίων 146-147· —στὴν ζωὴ τῶν
σεβασμός· —ἀνδροπρεπῆς 301· —Θεοῦ	ἀγίων 131
68· —ἱατροῦ 279	συμπλήρωσις· —ὑστερημάτων Χριστοῦ
σημεῖα Ἰουδαίων 38	155
Σινᾶ Ὅρος 200	συμπροσευχή· —ἀγίων 123
Σισώης ἄββᾶς 150	συμφέρον 171
σιωπὴ 111-112. 176. 287. 289· —ἐν τοῖς	Συναγωγῇ 55. 57
κελλίοις 94 κ.έ.· —νοῦ 85-86	συνάφεια ἀνδρὸς καὶ γυναικός· —τύπος
σιωπηλός· —σεπτὸς 107	ἐνώσεως Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου 77
σκοπὸς ζωῆς· —ἀπόλαυσις Θεοῦ 320	συνάφεια· —ὀντολογικὴ 63
σοφία· —Ἑλλήνων 38· —Θεοῦ 90	συνεννοήσεις· —κοινὲς 101· —μὲ
στάσις· —ἐναντι ὑγείας 279 κ.έ.	ἄρμόδιο πρόσωπο 253
στενοχώρια 157· —δηλητήριο 40 κ.έ.	συνεργασία 215-217
στενόχωρος 237-238	συνήθεια· —καφὲ 270
στίβος ἀγῶνος 320	συνθῆκες φυσικὲς· —ὑπέρβασις 207 κ.έ.
στιγμὴ· —φοβερὴ 337	συννεφιά 211-213
στρατιώτης 273	σύνοικοι καὶ ὅμοιοι· —τῶν ἀγίων 147
στρατόπεδο ἀγάπης 250	συντριβὴ 155· —σατανᾶ 321
συγγένεια 343	συσσωμάτωσις· —ἐγγράμου στὸ παρθε-
συγγνώμην 172-173	νικὸ τάγμα 329

σχέσις μοναχισμού καὶ κόσμου· —σχέσις ἐν Χριστῷ 344	ὑπεύθυνος 174. 241
σχέσις· —πνευματικότητος καὶ διακο- νήματος 265	ὑπνος· —ἐξάρθρωσις ψυχῆς καὶ ἀχρή- στευσις σώματος 269· —τύραννος 268
Σωκράτης 64	ὑποταγὴ γυναικὸς 333. 334· —ἀμοιβή πάθους 332
σωτηρία· —κλειδί 68	ὑποψία 181-183
τάξις· —κοινοβιακή 266	ὑπωπιασμός 277
ταπεινοφροσύνη 176-177	ὑψηλοφροσύνη 169
ταπείνωσις 81. 195	φαγητό· —ποικιλίαις 271
τάφοι· —ἄδηλοι 60	Φαέθων 221
ταχύπλοα 266	φανοκóρος 250
τεκνογονία 342	φαντασίαις 85
τελείωσις 229. 231	Φαραὼ 44-45
τελετάρχης 250	Φαρισαῖοι 55 κ.έ.
τεμπέλα 175	φερόμενος ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου 158
τιμή· —ἀγίων 143-144	φθορά· —ἀμαρτίας 280
τοποθέτησις μονῆς· —ἐναντι τῆς Ἐκ- κλησίας καὶ τῶν λαϊκῶν 344	φιλία ἰδιαίτερη· —διαβολικὴ 298-300· —κίνδυνος ὕπουλος 299· —θερμο- κήπιο ἀνωμαλιῶν 300· —πρόσχημα χριστιανικῆς ἀγάπης 300
τρυφή 320	φόβοι· —φεύτικοι 198-199
τσάι 270	φόβος 198· —ἀληθῆ στοιχεῖα 201· — Θεοῦ 201· —κριτήριο ἀληθείας 202- 203· —πρὸς τὸν Γέροντα 199 κ.έ. —ὑπερβατικὰ στοιχεῖα 200· —ὑπερ- φυσικὴ αἴσθησις 202
ὑπακοή 247-248· γυναικὸς — ὅχι μυστή- ριο 332	φύσις· —ἐπανάστασις 63· —δύνη 156
ὑπάρξεις· —ἀθεολόγητες 284	Φώτιος Μέγας 158
ὑπέρβασις· —ἀνθρωπίνης φύσεως 195 κ.έ.	
ὑπεύθυνες· —αἰσθήσεις τῆς Γερόντισ- σας 264· —εὐδύνη 257· —πρωτο- βουλία 265	

χαρὰ 93. 157. 206· — ἔλλειψις 211	Ψαλτήρι 74
χαρακτήρας· — διαστροφὴ 296	ψεύτης 293
χάρις 287· — σιωπηλὴ 287	Ψηλορείτης 273
χήρα 296	ψυχαγωγία· — ὁ Κύριος 284
χριστιανοί· — ἄτρωτοι 195-196	ψυχὴ· — ἁγία 340
Χριστὸς 303· — ἀγήραστος 306· —	ψυχολόγος· ὑπὸ — γινῶσις ψυχῆς 153-154
αἰωνιότης τῆς ζωῆς 307· — ἀνθρω-	
πος τοῦ πόνου 155· — αὐτοζωή	ψυχικὴ εὐφορία· — ἐπικίνδυνη 189 κ.έ.
307· — ἱατρὸς 78· — πρόσωπον ζῶν	
305	
χωνευτήρι· — τῆς Ἐκκλησίας 213	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	7
--------------------	---

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	11
--------------------------	----

ΒΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΩΣ

ΣΧΟΛΙΑ ΣΕ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΑΔΕΛΦΩΝ

1. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΒΑΣΕΙΣ	15
1. ΤΑ ΟΡΟΣΗΜΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΑΣ	15
2. ΕΛΕΟΣ, ΤΟ ΚΥΡΙΟ ΑΙΤΗΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ ΜΑΣ	23
3. ΝΗΣΤΕΙΑ, Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΜΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ	29
4. Η ΚΑΤΑ ΘΕΟΝ ΑΣΚΗΣΙΣ	37
5. ΠΕΡΙ ΑΓΑΘΗΣ ΠΡΟΑΙΡΕΣΕΩΣ	47
6. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΤΗΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΙΣ ΘΕΟΥ	55
7. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΙΤΙΩΝ ΤΗΣ ΑΠΙΣΤΙΑΣ	62
8. ΠΕΡΙ ΟΡΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ	74
2. ΣΙΩΠΗ, Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ	85
1. ΠΕΡΙ ΣΙΩΠΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ	85
2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΥΛΗΣΕΩΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΕΥΧΗ	102
3. ΠΕΡΙ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΣΙΩΠΗΣ	107
3. ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΣΤΗΝ ΖΩΗ ΜΑΣ	115
1. ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ	115
2. ΟΙ ΑΓΙΟΙ, ΣΤΥΛΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΑΣ	128
3. ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΜΙΚΡΟΙ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΓΙΟΙ;	134
4. Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ	145
5. ΓΝΩΡΙΖΟΜΕ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ;	148
6. ΠΩΣ ΕΝΑΣ ΑΓΙΟΣ ΚΑΤΑΝΟΕΙ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΨΥΧΗ;	151
7. Ο ΠΟΝΟΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΣΤΕΝΑΓΜΟΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ	154
8. ΚΑΝΟΥΝ ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΛΑΘΟΙ;	157

ΒΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΩΣ

4. ΚΡΙΣΙΣ, ΚΑΤΑΚΡΙΣΙΣ ΚΑΙ ΘΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ	167
5. ΠΕΡΙ ΦΟΒΟΥ, ΑΓΩΝΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ	195
1. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΣΚΑΙ ΘΕΙΟΣΦΟΒΟΣ, ΦΟΒΟΣΘΑΝΑΤΟΥ	195
2. ΑΓΩΝΑΣ ΚΑΙ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ	205
3. ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΕΛΛΙΟΥ, ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ	213
6. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΖΩΗΣ.	223
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ	223
1. Ο ΒΡΑΧΝΑΣ ΤΗΣ ΓΝΩΜΗΣ	234
2. Ο ΔΑΙΜΩΝ ΤΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ	247
3. Η ΑΦΡΟΣΥΝΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ	266
1. ΑΝΑΓΚΗ ΥΠΝΟΥ, ΦΑΓΗΤΟΥ, ΣΚΕΠΑΣΜΑΤΩΝ	266
2. ΑΝΑΓΚΗ ΚΕΛΛΙΟΥ, ΑΓΑΘΩΝ, ΑΝΕΣΕΩΣ	273
3. ΑΝΑΓΚΗ ΥΓΕΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ, ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΣ	277
4. ΚΑΤΑΝΟΗΣΙΣ, ΑΓΑΠΗ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ	290
7. ΜΟΝΑΧΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΓΓΑΜΟΣ ΒΙΟΣ	303
1. ΣΧΕΣΙΣ ΜΟΝΑΧΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΓΓΑΜΟΥ ΒΙΟΥ	303
2. Ο ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΔΕΙΛΙΑ;	319
3. Ο ΕΓΓΑΜΟΣ ΩΣ ΜΟΝΑΧΟΣ	326
4. ΣΧΕΣΙΣ ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΓΓΑΜΟΥ	330
5. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΥΠΑΚΟΗΣ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΠΟΤΑΓΗΣ ΤΟΥ ΕΓΓΑΜΟΥ	331
6. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ ΚΑΙ ΤΕΚΝΟΓΟΝΙΑ	334
7. ΕΠΙΒΙΩΣΙΣ ΜΙΑΣ ΜΟΝΗΣ	339
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	351
Α. ΠΙΝΑΚΕΣ ΧΩΡΙΩΝ	353
Β. ΠΙΝΑΞ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΩΝ	363

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΜ. ΑΙΜ
ΙΛΙΑΝΟΥ ΣΙΜΩΝΟΠΕΤΡΙΤ
ΟΥ ΒΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚ
ΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΩΣ-
ΣΧΟΛΙΑ ΣΕ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΑΔΕ
ΛΦΩΝ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΙΕΡΟΥ
ΚΟΙΝΟΒΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ
ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟ
ΘΕΤΗΘΗΚΕ ΚΑΙ ΣΕΛΙΔΟΠ
ΟΙΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙ
ΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΙΝΔΙΚΤ
ΟΥΤΙΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΕΚΑΝΕ Ο
ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΡΜΕΝΙΤΗΣ ΤΗΝ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ
ΕΙΧΕ Ο ΜΑΝΩΛΗΣ ΒΕΛΙΤ
ΖΑΝΙΔΗΣ ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΣΤΙΣ
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΓΡΑΜΜΑ
ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΗΘΗΚΕ ΑΠΟ
ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΟΝ ΜΑΡΤΙΟ ΤΟΥ 2025 ΓΙΑ
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΗΣ ΕΚΔΟΤΙ
ΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΙΝΔΙΚΤΟΣ

Άριθμός έκδοσεως: 452

Α΄ Έκδοση: Μάρτιος 2025

Αντίτυπα Α΄ Έκδοσεως: 2.000

ΑΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΙΜ. ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ ΣΤΗΝ ΙΝΔΙΚΤΟ

- ΛΟΓΟΙ ΑΣΚΗΤΙΚΟΙ
ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΤΟΝ ΑΒΒΑ ΗΣΑΪΑ
- ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΝΗΨΕΩΣ
ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΗΣΥΧΙΟ
- ΧΑΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΟΔΟΣ
ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΤΟΝ ΒΙΟ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΝΕΙΛΟΥ ΤΟΥ ΚΑΛΑΒΡΟΥ
- ΝΗΠΤΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΑΣΚΗΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ
ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΟΣΙΟΥΣ ΠΑΤΕΡΕΣ ΑΝΤΩΝΙΟ, ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟ ΚΑΙ ΜΑΚΑΡΙΟ
- ΛΟΓΟΙ ΕΟΡΤΙΟΙ ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΚΟΙ
- ΠΕΡΙ ΑΓΑΠΗΣ
ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΜΑΞΙΜΟ
- ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ
ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΤΟΝ ΟΣΙΟ ΝΕΙΛΟ ΤΟΝ ΑΣΚΗΤΗ
- ΠΡΟΣΜΟΝΗ ΘΕΟΥ
ΛΟΓΟΙ ΠΕΡΙ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ, ΠΟΝΟΥ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΥ
- ΘΕΙΑ ΑΝΑΒΑΣΙΣ
ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΤΟΝ ΟΣΙΟ ΘΕΟΓΝΩΣΤΟ
- ΟΙΚΟΣ ΘΕΟΥ, ΠΥΛΗ ΟΥΡΑΝΟΥ
ΠΕΡΙ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ, ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΟΥ
- ΠΕΡΙ ΝΟΕΡΑΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ
ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΓΡΗΓΟΡΙΟ ΣΙΝΑΪΤΗ
- ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΧΕΙΡΑΓΩΓΙΑ
ΣΧΟΛΙΑ ΣΕ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΑΔΕΛΦΩΝ
- ΘΕΙΑ ΛΑΤΡΕΙΑ
- ΖΩΗ ΕΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙ
- ΑΓΑΛΛΙΑΣΩΜΕΘΑ ΤΩ ΚΥΡΙΩ
- ΠΕΡΙ ΘΕΟΥ ΛΟΓΟΣ ΑΙΣΘΗΣΕΩΣ
ΟΚΤΩ ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
- ΠΕΡΙ ΖΩΗΣ ΛΟΓΟΣ ΕΛΠΙΔΟΣ
ΟΚΤΩ ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

